

Projekt Ukrajina ukončen: Spojené státy odmítly Putinův kompromis. Občanská válka se rozšíří na celou zem. Milióny běženců již brzy zaplaví Evropu. Lži, obálky a sušenky

20. 11. 2014

Rostislav Iščenko nabízí odpověď na otázku, proč Vladimir Putin předčasně odletěl ze zasedání G 20 a vysvětluje, proč politika USA povede k zániku Ukrajiny

Vladimír Putin opustil summit G 20 předčasně. Prý proto, aby měl před začátkem nového pracovního týdne dostatek času na odpočinek. Ruský prezident má samozřejmě právo se po přistání v Moskvě dosyta vyspat, tím spíše, že „musí v pondělí do práce“. Je docela dobře možné, že při dlouhých letech nemůže Putin usnout. Není sice pravděpodobné, že by letadlo hlavy supervelmoci nemělo luxusně zařízenou ložnici – možnost si za letu pospat už mají i cestující v byznys třídě. Pro lidi, kteří tráví podstatnou část života přelety trvajících často mnoho hodin a běžně tak střídají za noc hned několik časových pásem, to není rozmařilost, ale holá nutnost.

Obama už s Kyjevem nepočítá?

Není také pravděpodobné, že by ministerstvo zahraničí a protokol neinformovaly ruského prezidenta o programu summitu. Vladimir Putin samozřejmě dobře věděl, na kdy je konec summitu plánován. Stejně jako je mu známo, že před koncem dohodnutého programu se obvykle neodjíždí. Jak by k tomu přišli hostitelé pečlivě připravující program a koordinující schůzky státníků a jejich doprovodu, kdyby se hosté jen tak sebrali a odletěli, kdy se jim zachce. Vše tedy nasvědčuje tomu, že ruský prezident předčasně opustil summit demonstrativně, aniž svůj krok dostatečně odůvodnil. Vždyť mohl konec konců oznámit, že je zdravotně indisponován. Jeho prohlášení, že si chce po šestnáctihodinovém letu trochu pospat, bylo vůči Australanům mírně řečeno netaktní. Co ho tedy k takovému gestu vedlo? I kdyby australský premiér po celý týden každému nevyprávěl, jak hodlá ruského prezidenta přitlačit ke zdi a ptát se, jak to bylo s malajsijským boeingem, i kdyby tiskový mluvčí kanadského premiéra nezásoboval média výhružně znějícím požadavkem, aby se ruská armáda okamžitě stáhla z východu Ukrajiny, i kdyby ruská média „nenašla“ jako zázrakem fotografii stíhačky, jak boeing sestřeluje, navíc v době konání summitu - i bez toho všeho by bylo každému jasné, že hlavním tématem jednání ruského prezidenta se západními politiky bude ukrajinská otázka. Rusko ve skutečnosti zajímá jen postoj USA, neboť ostatní západní státy zatím jen poslušně následují kurs, určený Washingtonem. A jelikož USA peníze ani zbraně Ukrajině prostě neposkytnou, a protože se ani nesnaží pomoci při stabilizaci tamní situace podporou koncentrace moci v jedné ruce (nejprve nedovolily Jaceňukovi zvítězit v prezidentských volbách, potom zase odepřely Porošenkovi možnost získat většinu v parlamentu a jmenovat loajálního premiéra), znamená to jediné: s Kyjevem už se definitivně přestalo počítat.

Byl na stole kompromis?

To ovšem znamená, že jednání s Washingtonem o tom, „co zbude z Ukrajiny“, stejně jako o otázce solidárního financování restartu tamní ekonomiky a odzbrojení fašistických bojůvek, nemělo smysl a nejspíš i šanci na úspěch. Co mohlo v tomto směru Rusko nabídnout? Putin je známý tím, že svému oponentovi dává vždy možnost z jednání odejít a zachovat si při tom tvář. Což napovídá tomu, že se ruské návrhy musely pohybovat někde v rovině únorových a březnových Putinových tezí: Ukrajina zůstane zachována jako stát reformovaný na federativních či dokonce konfederativních základech, Západ a Rusko by společně garantovaly její neutralitu, práva ruského obyvatelstva by chránila změněná ústava stanovující zavedení dvou státních jazyků – ukrajinštiny a ruštiny. I ta část Ukrajinců, která dosud každé ráno začínala den několika plivanci směrem k Moskvě a několika úklonami směrem na západ, začne po krátké, ale efektivní

krvavé lázni, připravené ukrajinskými prozápadními politiky pod prozápadními hesly, Západ nenávidět za zradu. Spor o Krym by mohl být vyřešen změnou ukrajinských hranic. Rusko a Západ by se zavázaly, že budou solidárně nést náklady na obnovení ukrajinské ekonomiky, například odpisem starých dluhů, otevřením vlastních trhů ukrajinskému zboží, snížením cen třeba u energetických surovin, stejně jako poskytnutím finanční pomoci, ať už přímé nebo ve formě mimořádně výhodných půjček. Je jasné, že by se jednalo o „měkkou variantu“ přechodu Ukrajiny do ruské sféry vlivu, USA a EU by si však mohly zachovat tvář při zdůraznění skutečnosti, že se jim podařilo „zachránit“ ukrajinský stát před ztrátou suverenity.

Na dvou frontách?

Jenomže jestliže Putin demonstrativně summit předčasně opustil, můžeme téměř s jistotou říci, že USA kompromis odmítly. Proto lze očekávat, že v nejbližších dnech se začne v plné síle bojovat nejen v Donbasu, ale na celém území rozpadajícího se státu. Válka bude probíhat ve dvou podobách: Domobrana a tzv. separatisté nikoli náhodou v posledních měsících údajného příměří neustále hledali - a také úspěšně nacházeli - v doněckých stepích těžkou vojenskou techniku, lákali a intenzivně cvičili dobrovolníky, mimo jiné i takové, kteří mají velice specifické znalosti a zkušenosti, umožňující efektivní využití nejmodernějších zbraňových systémů. Očití svědci hovoří o tom, že bojová síla a připravenost vojsk Doněcké a Luhanské lidové republiky se upevňuje, přičemž jsou soustředěny do několika uskupení s jasně zvýrazněným útočným zaměřením. Tato vojska zatím odpočívají a vyčkávají příkazu k útoku. Jejich úkolem je ušetřit kyjevské moci vražedný úder, který okamžitě prolomí frontu. To je první podoba války – průlom fronty, po němž má následovat postupné ovládnutí území celé Ukrajiny. A právě pro přípravu oblastí ve středu a na západě Ukrajiny je určen druhý formát – vyvolání občanské války mezi různými skupinami kyjevského mocenského aparátu: Jaceňuk proti Porošenkovi, Kolomojskij proti všem, nacisté proti oligarchům, armáda proti Národní gardě, zemědělské „domobrany“ proti městským „oddílům“, a tak dále. Šlo by o nesmírně krvavý konflikt, přičemž ti, kteří by jej přežili, by byli ochotni souhlasit s čímkoli, jen aby byli ušetřeni dalších válečných hrůz. A právě tyto hrůzy se snažil Putin odvrátit, když nabízel Západu zachování Ukrajiny, o kterou Rusko beztak příliš nestojí, za podmínky její federalizace a politicko-vojenské neutrality.

Spojené státy si občanskou válku přejí

Válečné hrůzy naopak přivolávají USA – přesněji řečeno, již je přivolaly. Občanská válka začala být na Ukrajině více než pravděpodobná již dva měsíce před parlamentními volbami. Tehdy vyšlo najevo, že Turčynov s Jaceňukem a Avakovem nejdou do voleb společně s Porošenkem, ale proti němu. USA totiž už dávno čekají na chvíli, kdy už se konečně kyjevští vládcí a jim loajální nacisté začnou zabíjet navzájem. Snaživý Jaceňuk, poslušný Avakov a Turčynov, kteří již dávno ztratili poslední zbytky soudnosti, jsou připraveni pozvednout zbraně. Jejich podřízení z druhého sledu se takového scénáře zatím ještě bojí. Za Porošenkem přece jen pořád ještě stojí značná část armády, která se, eufemisticky řečeno, příliš nepřátelí s nacistickými dobrovolnými jednotkami. Průlom fronty, který je po krachu australských jednání neodvratitelný, tuto část Porošenkových opor nakonec zlikviduje. Kvůli tomu může Porošenko jako hlavní velitel ztratit zbytky autority, již požívá jak ve společnosti, tak i v ozbrojených složkách. Co dělat, za všechno se platí. Za hloupost, infantilnost, za sušenky, které na Majdanu rozdávala náměstkyně amerického ministerstva zahraničí Victoria Nuland, za obálky od velvyslanectví USA v Kyjevě i za granty a „výlety“. USA získají přesně to, co na Ukrajině chtějí: Plnohodnotnou krvavou občanskou válku, jež sprovodí ze světa vše, co zbylo z ukrajinské státnosti i ekonomiky, zničí infrastrukturu, bydliště tisíců lidí i sféru služeb a sociálního zajištění. Území Ukrajiny se tak už zanedlouho ponoří do středověku. USA počítají s tím, že to navždy oddělí Rusko od Ukrajiny a umožní vznik nového „ukrajinského národa“. Kromě toho jsou si velice dobře vědomy toho, že znovuvytvářet normální podmínky k životu budou stejně muset Rusko společně s EU. To oslabí Moskvu i Brusel o další významné finanční prostředky, čímž Washington pro sebe získá další nespornou výhodu.

Ukrajinci budou vítat ruskou armádu

Taková vypočítavost je ovšem stejně jalová jako únorové a březnové pokusy udělat z Ukrajiny nacistické beranidlo proti Rusku. Velká část z těch, kdo by podle USA měli tvořit základ nového ukrajinského národa, umírá a ještě zahyne na frontách občanské války. „Lídři veřejného mínění“, kteří za posledních dvacet let stáli u zrodu rusofobního diskurzu na Ukrajině, budou mít velké štěstí, když se jim podaří včas emigrovat na Západ a tam tiše dožít v zapomnění. Většina z nich ovšem stejně zahyne, mimo jiné i proto, že USA nemají zvláštní zájem o záchranu života svědků vlastních zločinů. I ta část Ukrajinců, která dosud každé ráno začínala den několika plivanci směrem k Moskvě a několika úklonami směrem na západ, začne po krátké, ale efektivní krvavé lázni, připravené ukrajinskými prozápadními politiky pod prozápadními hesly, Západ nenávidět za zradu. Zejména poté, kdy se Západ odmítne podílet na dalším řešení osudu Ukrajiny. Brzy to bude jasné i těm nejeuforičtějším majdanovcům. Články a blogy přesně na toto téma z pera nejbystřejších zastánců integrace do EU se již objevují v ukrajinských médiích. Zbytky ukrajinských obyvatel budou vítat vojska (ať už novoruská, nebo ruská) stejně, jako Němci v roce 1945 vítali Rudou armádu – budou se stavět do front před polními kuchyněmi a s řídkou kaší začnou vstřebávat novou ideologii. Je třeba brát v potaz, že na Ukrajině se budovala totalitní společnost a totalitní propaganda má jednu zvláštnost – stačí změnit akcent a lidé začnou mít rádi to, co ještě včera proklínali. Ukrajina patřila k nejloajálnějším republikám Sovětského svazu. Možná byla dokonce ještě loajálnější než Rusko. V jediném okamžiku, po získání nezávislosti, se drtivá většina členů Komunistické strany Sovětského svazu – včetně Kučmy, Kravčuka a Juščenka – zničehonic proměnila v ukrajinské vlastence. Postoj obyvatelstva se také změnil velice rychle. Ti, kdo ještě včera byli nejhrošivějšími stoupenci komunismu, se přes noc stali přesvědčenými nositeli idejí ukrajinizace. A mnozí Rusové, Židé či dokonce Tádžici se pod praporem ukrajinizace stali papežštějšími než papež – tedy než mnozí pokrevní Ukrajinci.

Za všechno se platí

Odmítnutí USA dosáhnout kompromisu ohledně Ukrajiny proto s velkou pravděpodobností způsobí krátkodobé krvavé období pro obyvatelstvo tohoto dnes již vlastně bývalého státu a jeho následné začlenění do Ruské federace. Smysl zachovávat formální suverenitu Ukrajiny se tak jednou provždy rozplyne. Není totiž důvod dělit se o její území se sousedními státy, tedy s Polskem, Rumunskem či Maďarskem. A darovat Polsku banderovskou Halič by dnes mohlo být považováno spíše za rafinovanou mstu než za dar. Stačí, když do Polska odejdou banderovci. Je třeba doufat, že jednotky bývalé domobrany budou z objektivních příčin pronikat na západ Ukrajiny mírným tempem, takže všichni zájemci o emigraci do EU se k Evropě připojí alespoň individuálně. Obecně lze říci, že čím kratší toto válečné období bude, tím více životů se podaří zachránit. Ovšem to, že počet mrtvých, který již nyní přesáhl 30.000, se přehoupne přes 100.000, je už prakticky nevyhnutelné. Stejně jako dva až tři miliony emigrantů v Evropě. Co dělat, za všechno se platí. Za hloupost, infantilnost, za sušenky, které na Majdanu rozdávala náměstkyně amerického ministerstva zahraničí Victoria Nuland, za obálky od velvyslanectví USA v Kyjevě i za granty a „výlety“. Stejně jako za letité lži a nedostatek soudnosti politické elity, právě tak jako za neschopnost Ukrajinců zvolit si jiné, lepší vůdce – za to vše se bude platit krví.

Tratolištěm krve. Protože se tak Spojené státy rozhodly. Projekt Ukrajina už je pro ně definitivně ukončen.

Rostislav Iščenko je významným ukrajinským politickým analytikem, prezidentem Centra pro systémovou analýzu a prognózu. Je členem prestižního Valdajského klubu.